

Süntaksanalüüs

Shift-reduce parsimine

LR(0) parsimine

SLR(1) parsimine

Shift-reduce parsimine

Shift-reduce parsimine on üldine meetod alt-üles süntaksanalüüsiks:

- puu konstrueerimine toimub lehtedest juure suunas eesmärgiga "taandada" sisendstring algsümboliks;
- parsimise ajal on korraga terve mets puid, mis vastavad erinevatele, juba äratuntud, alamstringidele;
- kaks baasaktsiooni:
 - **shift** loeb uue sisendsümboli;
 - **reduce** taandab mingi produktsioonireegli parempoollele vastava (juba loetud/taandatud sisendsümbolite ja mitteterminalide) jada reegli vasakpoolle olevaks mitteterminaliks;
- konstruktsioon vastab parenderivatsioonile.

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

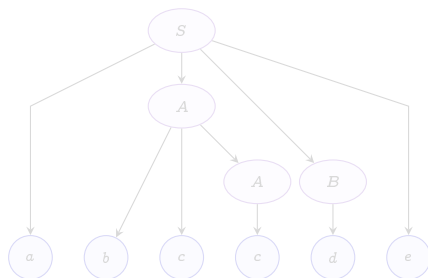
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $\bullet a b c c d e$

Stack:

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

Input String: $a \bullet b c c d e$

Stack: a

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

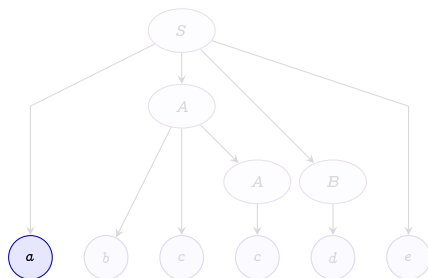
reduce $A \rightarrow b c A$

shift

reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

Input String: $ab \bullet ccde$

Stack: ab

$S \rightarrow aABe$

$A \rightarrow bcA \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

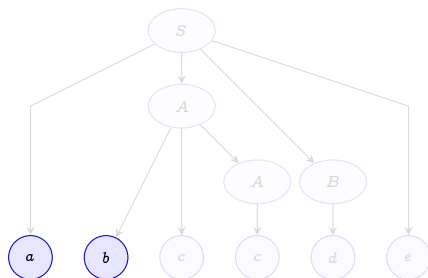
reduce $A \rightarrow bcA$

shift

reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow aABe$

$S \xRightarrow{rm} aABe \xRightarrow{rm} aAde$
 $\xRightarrow{rm} abcAde \xRightarrow{rm} abccde$

Shift-reduce parsimime

Näide:

Input String: $abc \bullet cde$

Stack: abc

$S \rightarrow aABe$

$A \rightarrow bcA \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

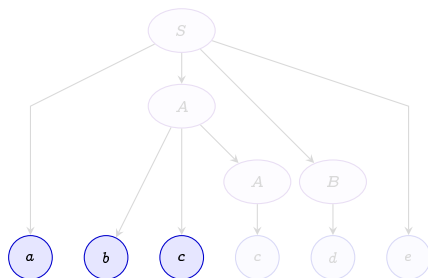
reduce $A \rightarrow bcA$

shift

reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow aABe$

$S \xRightarrow{rm} aABe \xRightarrow{rm} aAde$
 $\xRightarrow{rm} abcAde \xRightarrow{rm} abccde$

Shift-reduce parsimime

Näide:

Input String: $abcc \bullet de$

Stack: $abcc$

$S \rightarrow aABe$

$A \rightarrow bcA \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

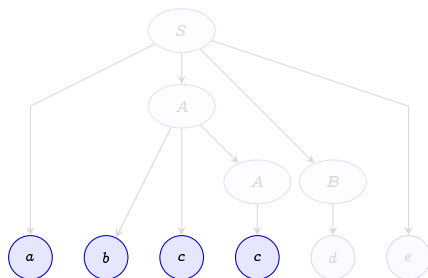
reduce $A \rightarrow bcA$

shift

reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow aABe$

$S \xRightarrow{rm} aABe \xRightarrow{rm} aAde$
 $\xRightarrow{rm} abccde \xRightarrow{rm} abccde$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

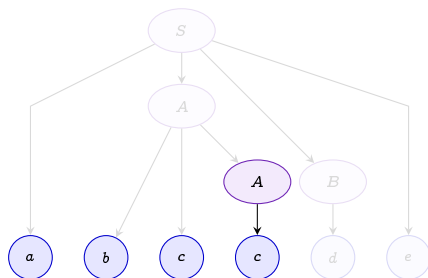
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $a b c c \bullet d e$

Stack: $a b c A$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

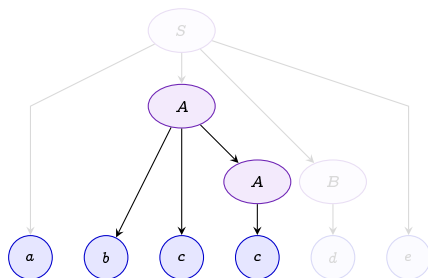
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $a b c c \bullet d e$

Stack: $a A$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

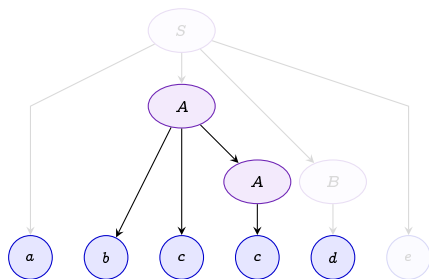
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $a b c c d \bullet e$

Stack: $a A d$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

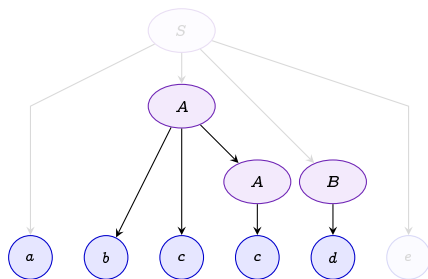
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $a b c c d \bullet e$

Stack: $a A B$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

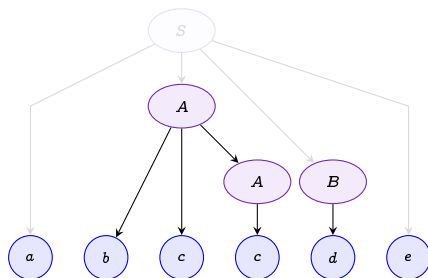
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String: $a b c c d e \bullet$

Stack: $a A B e$

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

Input String: $abcde \bullet$

Stack: S

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow bcA \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

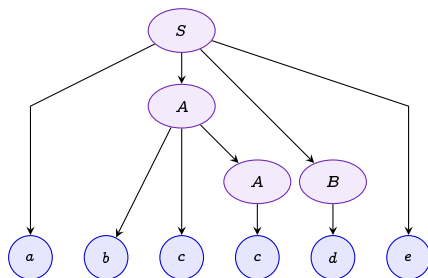
reduce $A \rightarrow bcA$

shift

reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

$S \Rightarrow_{rm} a A B e \Rightarrow_{rm} a A d e$
 $\Rightarrow_{rm} a b c A d e \Rightarrow_{rm} a b c d e$

Shift-reduce parsimime

Näide:

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

$B \rightarrow d$

shift

shift

shift

shift

reduce $A \rightarrow c$

reduce $A \rightarrow b c A$

shift

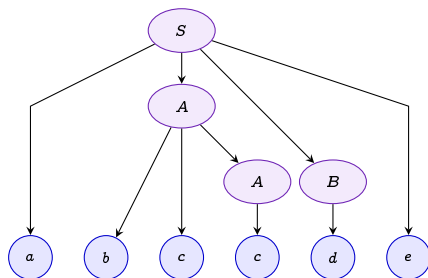
reduce $B \rightarrow d$

shift

reduce $S \rightarrow a A B e$

Input String:

Stack:

$S \xRightarrow{rm} a A B e \xRightarrow{rm} a A d e$
 $\xRightarrow{rm} a b c A d e \xRightarrow{rm} a b c c d e$

Shift-reduce parsimine

- Lausevormi nimetatakse **paremlausevormiks** (**right-sentential form**), kui ta on tuletatav parenderivatsiooni abil.
- Paremlausevormi γ **pide** (**handle**) on produktsioonireegel $A \rightarrow \beta$ ja sõnas γ alamssõna β esinemise positsioon, mis parenderivatsiooni eelmises lausevormis on asendatud mitteterminaliga A .
- Ekvivalentset, paremlausevormi γ pide on alamstring β , selline et $S \xRightarrow{*}_{rm} \delta A w \xRightarrow{rm} \delta \beta w = \gamma$, kus $\beta, \gamma, \delta \in V^*$ ja $w \in T^*$.
- Pidemete leidmise ja nende taandamise protsessi nimetatakse "**pidemete kärpimiseks**" ("**handle pruning**").
- **NB!** Ühese grammatika korral on parenderivatsioon, ja seega ka pidemed, unikaalsed.

Shift-reduce parsimine

Näide: olgu antud grammatika

$$\begin{aligned} S &\rightarrow a A B e \\ A &\rightarrow b c A \mid c \\ B &\rightarrow d \end{aligned}$$

ja parenderivatsioon

$$S \Longrightarrow_{rm} a A B e \Longrightarrow_{rm} a A d e \Longrightarrow_{rm} a b c A d e$$

Paremlausevormi $abcAde$ pide on bcA .

Shift-reduce parsimine

- Shift-reduce parseris tekib pide enne taandamist magasinis tippu.
- Paremlausevormi prefikseid, mis ei lõpe kaugemal paremal kui selles lausevormis olev pide, nimetatakse **elujõulisteks** (**viable**).
- Elujõulised prefiksud on shift-reduce parseri võimalikeks magasinideks!
- **NB!** "Elujõuliste prefiksude keel" on regulaarne!
- Järelikult leidub lõplik automaat, mis tunneb ära elujõulisi prefikseid.
- See automaat on kõigi LR-parserite põhikomponendiks.

Shift-reduce parsimine

- **LR(0)-element** (või lihtsalt **element**; *ingl. item*) on produktioonireegel, mille parempoolde on kuhugi lisatud punkt.
- Näide: olgu antud grammatika

$$\begin{aligned} S &\rightarrow a A c \\ A &\rightarrow A b \mid \varepsilon \end{aligned}$$

Tema LR(0)-elemendid on:

$$\begin{array}{ll} [S \rightarrow \cdot a A c] & [A \rightarrow \cdot A b] \\ [S \rightarrow a \cdot A c] & [A \rightarrow A \cdot b] \\ [S \rightarrow a A \cdot c] & [A \rightarrow A b \cdot] \\ [S \rightarrow a A c \cdot] & [A \rightarrow \cdot] \end{array}$$

Shift-reduce parsimine

- Element $[A \rightarrow \alpha \cdot \beta]$ on elujõulise prefiksi φ suhtes **kehtiv** (**valid**), kui leidub parenderivatsioon

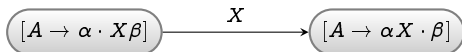
$$S \Longrightarrow_{rm}^* \delta A w \Longrightarrow_{rm} \delta \alpha \beta w$$

ja $\delta \alpha = \varphi$.

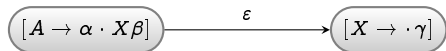
- Kehtiv element $[A \rightarrow \alpha \cdot \beta]$ tähendab, et seni nähtud sisend on kooskõlas reegli $A \rightarrow \alpha \beta$ rakendamisega ja parser on juba ära tundnud α .
- Kehtiv element $[A \rightarrow \alpha \beta \cdot]$ tähendab, et parser on ära tundnud $\alpha \beta$ ja on kooskõlas selle redutseerimisega mitteterminaliks A .

Shift-reduce parsimine

- Mittedetermineeritud LR(0)-automaat on NFA, kus olekuks on elemendid ja kus on kaht liiki üleminekuid:
 - elementide $[A \rightarrow \alpha \cdot X\beta]$ ja $[A \rightarrow \alpha X \cdot \beta]$ vahel on (terminal- või mitteterminal-) sümboliga X märgendatud üleminek

- elementide $[A \rightarrow \alpha \cdot X\beta]$ ja $[X \rightarrow \cdot \gamma]$ vahel on tühisümboliga ϵ märgendatud üleminek

- Grammatika on laiendatud uue algsümboliga S' ja ühe uue reegluga $S' \rightarrow S$.
- Elementi $[S' \rightarrow \cdot S]$ sisaldav olek on automaadi algolekuks.

Shift-reduce parsimime

$S \rightarrow a A B e$

$A \rightarrow b c A \mid c$

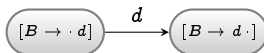
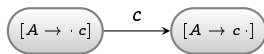
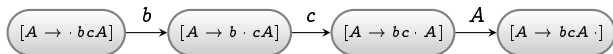
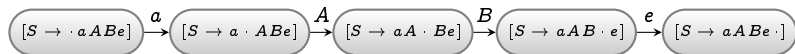
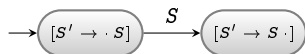
$B \rightarrow d$

Shift-reduce parsimone

$S \rightarrow aABe$

$A \rightarrow bcA \mid c$

$B \rightarrow d$

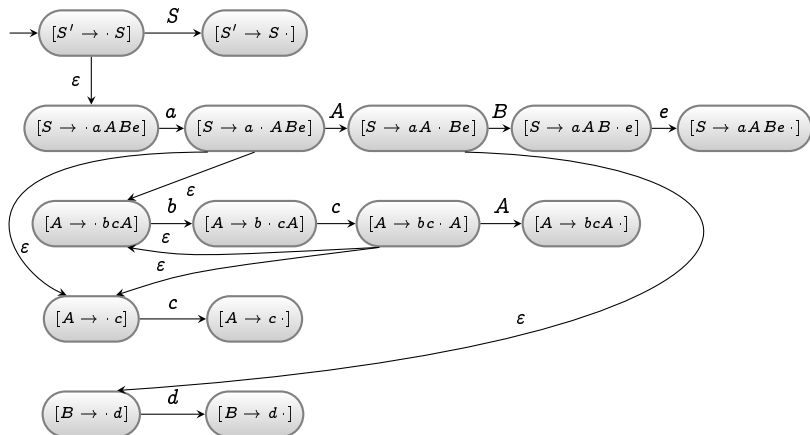

Shift-reduce parsimone

$S \rightarrow aABe$

$A \rightarrow bcA \mid c$

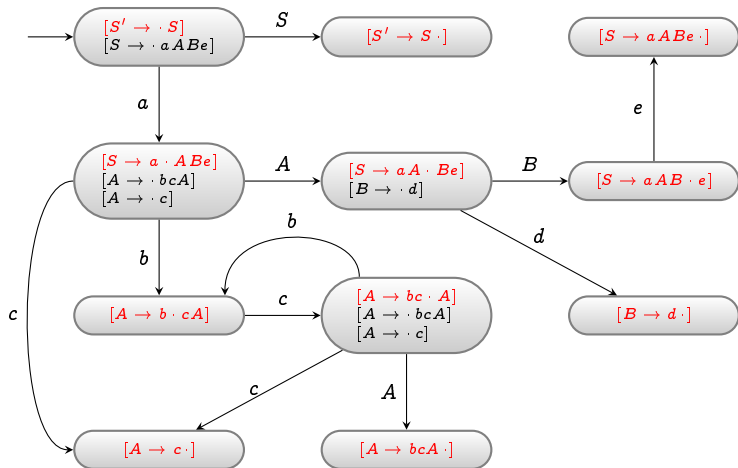
$B \rightarrow d$

Shift-reduce parsimine

- NFA-st saame konstrueerida DFA kasutades osahulkade moodustamise konstruktsiooni.
- DFA olekuteks on elementide hulgad.
- Elemente, mis on mitte- ϵ -üleminekute sihiks, nimetatakse **tuumelementideks** (**kernel items**).
- Elemente, mis on ϵ -üleminekute sihiks, nimetatakse **sulund-elementideks** (**closure items**).
- Tuumelemendid identifitseerivad üheselt oleku.

Shift-reduce parsimone

Shift-reduce parsimime

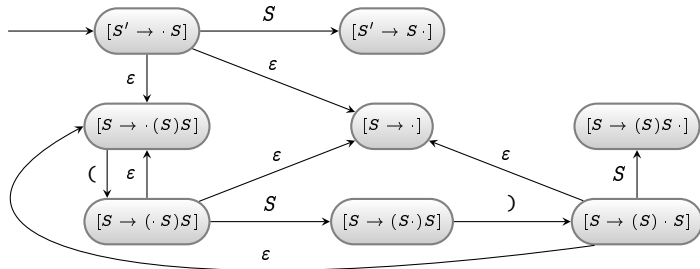
LR(0) parsimimialgorithm:

```
push([ $S' \rightarrow \cdot S$ ]);  
while true do {  
    state := top();  
    if  $\exists [A \rightarrow \alpha \cdot X \beta] \in \textit{state} \wedge X \in T$  then  
        Y := getToken();  
        if  $\exists [A \rightarrow \alpha \cdot Y \beta] \in \textit{state}$  then           /* shift */  
            push([ $A \rightarrow \alpha Y \cdot \beta$ ]);  
        else error;  
    else if  $\exists [A \rightarrow \gamma \cdot] \in \textit{state}$  then  
        if  $A = S' \wedge \gamma = S$  then accept;  
        else pop( $|\gamma|$ ); state := top();           /* reduce */  
            if  $\exists [B \rightarrow \alpha \cdot A \beta] \in \textit{state}$  then  
                push([ $B \rightarrow \alpha A \cdot \beta$ ]);  
            else error;  
    else error;  
}
```

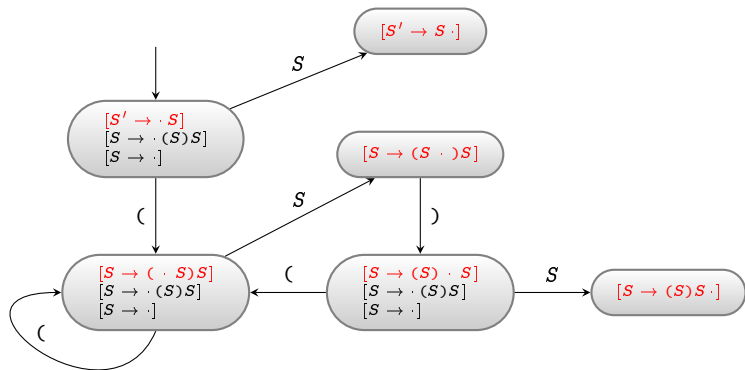
Shift-reduce parsimine

- Grammatika on LR(0), kui iga täiselement (so. element kujul $[A \rightarrow \alpha \cdot] \in state$) on teda sisaldava oleku $state$ ainsaks elemendiks.
 - Shift-reduce konflikt: kui $\exists [B \rightarrow \alpha \cdot \beta] \in state$;
 - Reduce-reduce konflikt: kui $\exists [B \rightarrow \beta \cdot] \in state$.
- Reduce olekud: täiselemente sisaldavad olekud.
- Shift olekud: kõik ülejäänud olekud.

Shift-reduce parsimime

$$S' \rightarrow S$$
$$S \rightarrow (S)S \mid \epsilon$$

Shift-reduce parsimone

Shift-reduce parsimine

- **SLR(1)** = **Simple LR(1)** parsimine.
- LR(0) parsimise efektiivne laiendus, mis on piisavalt võimas mitmete praktiliste keelte käsitlemiseks.
- Kasutab LR(0) elementidest moodustatud DFA-d.
- Sarnane LR(0) parsimisele, kuid aktsiooni valiku otsustus on lükatud võimalikult hiliseks.
 - Kontrollib sisendsümbolit enne shift'i, et kindlustada vastava DFA ülemineku olemasolu.
 - Kasutab mitteterminali Follow hulka, et otsustada milline reduktsioon teha.

Shift-reduce parsimime

SLR(1) parsimimialgorithm:

```
push([S' → · S]);
while true do {
  state := top(); X := getToken();
  if  $\exists[A \rightarrow \alpha \cdot X \beta] \in state$  then          /* shift */
    push([A →  $\alpha X \cdot \beta$ ]);
  else if  $\exists[A \rightarrow \gamma \cdot] \in state \wedge X \in Follow(A)$  then
    if  $A = S' \wedge \gamma = S \wedge X = \$$  then accept;
    else pop(| $\gamma$ |); state := top();          /* reduce */
      if  $\exists[B \rightarrow \alpha \cdot A \beta] \in state$  then
        push([B →  $\alpha A \cdot \beta$ ]);
      else error;
  else error;
}
```

Shift-reduce parsimine

Grammatika on **SLR(1)** kui tema DFA-s ei ole järgnevaid konflikte:

- **Shift-reduce konflikt:**

$$\begin{aligned} \forall [A \rightarrow \alpha \cdot X \beta] \in state \wedge X \in T \\ \Rightarrow \neg (\exists [B \rightarrow \gamma \cdot] \in state \wedge X \in Follow(B)) \end{aligned}$$

- **Reduce-reduce konflikt:**

$$\begin{aligned} \forall [A \rightarrow \alpha \cdot] \in state \wedge [B \rightarrow \beta \cdot] \in state \\ \Rightarrow Follow(A) \cap Follow(B) = \emptyset \end{aligned}$$